

KAZALO

POVIJEST KNJIGE

POGLAVLJE I.

STARE KULTURE SREDNJEGA ISTOKA 7

1. Sumerani 9
2. Babilonci 16
3. Državna knjižnica u Ebli 17
4. Knjiga i knjižnice u Ugaritu 21
5. Državna knjižnica Hetita u Hattušašu 24
6. Knjižnica asirskoga kralja Ašurbanipala 25
7. Ostale knjižnice staroga Srednjega istoka 28
8. Glina kao pisaci materijal 30
9. Knjižnice ili arhivi? 31
10. Feničani 32
11. Židovi 34
12. Egipat 38
 - A. Pisaci materijal i proizvodnja knjige 40
 - B. Knjige mrtvih 46
 - C. Spremanje i čuvanje knjiga 46
 - D. Knjižnice u faraonskom Egiptu 48

POGLAVLJE II.

STARE KULTURE DALEKOGA ISTOKA 51

1. Kina 53
 - A. Počeci pismenosti 53
 - B. Pisaci materijal i oblik knjige 53

- C. Počeci proizvodnje papira 56
 - D. Proizvodnja knjige 57
 - E. Pribor za pisanje 59
 - F. Progoni knjiga 60
2. Indija 62

POGLAVLJE III.

GRČKO-RIMSKI SVIJET 65

1. Povijesni razvoj 67
 - A. Pismenost i knjiga u kretske-mikenskej kulturi 67
 - B. Jonjani u Maloj Aziji 70
 - C. Knjiga u klasičnoj Grčkoj 72
 - D. Knjiga u helenističko doba 77
 - E. Knjiga u Etruščana 78
 - F. Doba Republike u Rimu 80
 - G. Doba Carstva 82
 - H. Knjiga u posljednjim stoljećima antike 85
2. Pisaci materijal, pisaci pribor i oblik knjige 88
3. Proizvodnja i raspačavanje knjiga 109
 - A. Javna čitanja 110
 - B. Pisci i izdavači 112
 - C. Visina naklade 115
 - D. Knjižari i raspačavanje knjiga 115
 - E. Cijena knjige 118
4. Nepoćudne knjige i njihovo uništavanje 120
 - A. Nepoćudne knjige u Grčkoj 120
 - B. Stradanja knjiga u Rimskoj državi 122
5. Referativne publikacije 132
6. Knjižnice u grčko-rimskom svijetu 136
 - A. Knjižnice u klasičnoj Grčkoj 136
 - B. Knjižnice helenističkoga doba 137
 - C. Privatne knjižnice u Rimu 145
 - D. Javne knjižnice u Rimu 148
 - E. Javne knjižnice u drugim gradovima Carstva 152
 - F. Knjižnice u Konstantinopolu (Carigradu) 155
 - G. Kršćanske knjižnice u rimsko doba 156

POGLAVLJE IV.

EUROPSKO SREDNJOVJEKOVLJE 161

1. Sudbina knjige u osvitu srednjega vijeka 166
2. Propadanje pismenosti 169
3. Slika kao sredstvo komunikacije 171
4. Crkvena i profana knjiga 173
5. Knjiga kao kulturni objekt 177
6. Samostanska kultura u Europi 180
 - A. Prepisivačka radionica (*scriptorium*) u samostanu 180
 - B. Kasiodorov Vivarium 185
 - C. Sveti Benedikt i Monte Cassino 188
 - D. Irska i anglosaksonski samostani na kontinentu 192
 - E. Dominikanci i drugi prosjački redovi 198
 - F. Propadanje samostanske knjižne kulture 201
7. Karolinška renesansa 203
8. Proizvodnja knjiga na sveučilištima 206
9. Laički skriptoriji izvan sveučilišta 210
10. Vespasiano da Bisticci — »knez svih knjižara« 212
11. Broj rukopisnih knjiga u kasnome srednjem vijeku 214
12. Trgovina i cirkulacija knjiga 215
13. Knjige na nacionalnim jezicima 218
14. Cijena knjiga 219
15. Pisaći materijal 221
16. Zabrane i spaljivanje knjiga 225
17. Referativne publikacije (enciklopedije, biografski leksikoni, bibliografije) 227
18. Srednjovjekovne knjižnice 233
 - A. Izgled knjižnica 235
 - B. Veličina i sadržaj knjižnih fondova 236
 - C. Javnost knjižnica 237
 - D. Posuđivanje i otuđivanje knjiga 239
 - E. Skupni knjižnički katalozi 241

POGLAVLJE V.

KNJIGA U BIZANTSKOME CARSTVU 243

POGLAVLJE VI.

ARAPI 251

- A. Arapsko pismo 254
- B. Pisaći materijal. Proizvodnja papira 255
- C. Proizvodnja i raspačavanje knjiga 257
- D. Knjige i knjižnice 259
- E. Referativne publikacije 266
- F. Islam i tiskarstvo 267
- G. Ksilografske knjige u Egiptu 268

POGLAVLJE VII.

DALEKI ISTOK U SREDNJEMU VIJEKU 271

- A. Kina 274
- B. Koreja 284
- C. Japan 292
- D. Ujguri 294
- E. Indija 295

POGLAVLJE VIII.

PRETKOLUMBOVSKE CIVILIZACIJE AMERIKE 299

POGLAVLJE IX.

HUMANIZAM I RENESANSA 307

- A. Potraga za djelima antičkih pisaca 310
- B. Uskrsnuće grčke kulture u Zapadnoj Europi 317
- C. Medici i drugi mecene u Italiji 318
- D. Renesansne knjižnice u drugim zemljama 328
- E. Knjige i knjižnice humanista u hrvatskim zemljama 333
- F. Broj knjiga u renesansnim knjižnicama 336
- G. Reforma pisma 337

POGLAVLJE X.

POČECI TISKARSTVA U EUROPI 339

- A. Proizvodnja papira 341
- B. Ksilografske (drvorezne) knjige 345

- C. Gutenberg 350
- D. Gutenberg i dalekoistočno tiskarstvo 356
- E. Drugi »pronalazači« tiska u Europi 357
- F. Širenje tiskarstva 358
- G. Odnos crkve i društva prema Gutenbergovu otkriću 375
- H. Rukopisna knjiga nakon Gutenbergova otkrića 381
- I. Broj tiskanih knjiga u 15. stoljeću 383
- J. Tiskana knjiga — novo sredstvo za širenje informacija 383
- K. Korištenje tiska u propagandne svrhe 385
- L. Knjige tiskane za puk 387
- M. Naklada knjiga u 15. i 16. stoljeću 389
- N. Raspačavanje knjiga. Sajmovi. Referativne publikacije 392
- O. Cijena tiskane knjige 399
- P. Oblikovanje, ukrašavanje i uvez tiskane knjige 403
- R. Inkunabule i inkunabulistika 412

POGLAVLJE XI.

OD RENESANSE DO FRANCUSKE REVOLUCIJE 417

1. Tiskari i izdavači 422
2. Knjiga u doba reformacije 451
3. Struktura tiskane knjige 460
 - A. Sadržaj 460
 - B. Jezik 462
4. Knjiga za puk 465
5. Nova sredstva pismene komunikacije: novine i časopisi 474
6. Knjižarstvo, sajmovi knjiga 482
7. Progoni knjiga 490
 - A. Preventivna cenzura 491
 - B. Popisi zabranjenih knjiga 492
 - C. Spaljivanje knjiga 498
 - D. Zabrane unošenja knjiga u zemlju 501
 - E. Izostavljanje knjiga iz bibliografija 503
 - F. Tiskanje knjiga izvan domovine 504
 - G. Izmišljena mjesta tiskanja i izdavača 505
 - H. Borba za slobodu tiska 507
8. Referativne publikacije 509

9. Izgled i oprema knjige 515
 - A. Format 515
 - B. Naslovna stranica 516
 - C. Uvez 522
 - D. Knjižna umjetnost 527
10. Knjižnice 534

POGLAVLJE XII.

OD FRANCUSKE REVOLUCIJE DO PRVOGA SVJETSKOG RATA 561

1. Francuska revolucija i knjiga 564
2. Knjiga kao ratni plijen 566
3. Proizvodnja knjige 568
 - A. Razvoj tiskarske tehnike 568
 - B. Proizvodnja papira 583
4. Jeftine serije 586
5. Knjige za puk. Popularni romani. Kalendar i almanasi 589
6. Oprema knjige. Knjižna umjetnost 595
 - A. Uvez 595
 - B. Ilustracije 596
 - C. Ovitak 603
7. Periodičke publikacije 604
 - A. Novine 604
 - B. Magazini 609
 - C. Ilustrirane revije 610
 - D. Magazini za djecu 611
 - E. Znanstveni časopisi 611
8. Referativne publikacije 612
9. Cenzura i progoni knjiga 616
10. Visina naklade i cijena knjige 621
11. Knjižarstvo 624
12. Knjižnice 628
 - A. Velike znanstvene knjižnice 629
 - B. Čitaonice, klubovi čitatelja, narodne (pučke) knjižnice 634
 - C. Školske knjižnice 644
 - D. Dječje knjižnice 644
 - E. Druge vrste knjižnica 646

-
- F. Organizacija knjižnica i unapređenje rada u njima 646
 - G. Bibliotečno osoblje i bibliotekarska teorija 649

POGLAVLJE XIII.

KNJIGE I KNJIŽNICE OD PRVOGA SVJETSKOG RATA DO DANAS 651

1. Proizvodnja knjiga 655
2. Novi oblici knjige 658
3. Džepna knjiga 663
4. Šund literatura 669
5. Strip 671
6. Dječja knjiga 673
7. Jezik tiskane knjige 675
8. Periodičke publikacije 678
 - A. Novine, magazini i slične publikacije 678
 - B. Znanstveni i stručni časopisi 680
9. Oprema knjige 682
 - A. Ilustracije 682
 - B. Uvez 683
 - C. Ovitak 684
10. Knjižarstvo. Naklada i cijena knjige 685
11. Borba protiv nepoćudnih knjiga 690
12. Knjižnice u 20. stoljeću 701
 - A. Nacionalne knjižnice 702
 - B. Sveučilišne knjižnice 704
 - C. Specijalne knjižnice 705
 - D. Narodne (pučke) knjižnice 707
 - E. Ostale knjižnice 713
 - F. Audiovizualna građa u knjižnicama 714
13. Zaključak 719

Bibliografija 725

Imensko i predmetno kazalo (*Josip Brleković*) 745

Bilješka o autoru 837